

Đurđa Lili

I DEVOJČICE IGRAJU FUDBAL

(predstava za decu, o problemima rodnih stereotipa)

Likovi: Milica i Zorica (pripovedači), Pera, Mika i Laza (dečaci fudbaleri), Maja i Taša (devojčice koje ne vole sport), Nena (fudbalerka), Jovica (smotanko), Ana, Jana i Dana (devojčice fudbalerke).

Milica: *(polako izlazi na scenu, kao nešto namešta, okrene se u jednom momentu ka publici):* O, vi ste već tu. Dobro večer. Evo sad ću ja, samo da... Zorice... Zorice!!!

Zorica: *(dotrčava):* Evo me, stižem. Zašto vičeš?

Milica: Zato što je stigla publika i treba da počnemo.

Zorica: Aha. Pa što odmah ne kažeš? *(publici)* Dobro večer!

Milica: Ja sam Milica, a ovo je, kao što ste već čuli, Zorica.

Zorica: I mi smo ovde da vam ispričamo jednu priču. Dobrodošli!

Milica: Nadamo se da će vam se naša priča dopasti i da ćete iz nje nešto i naučiti.

Zorica: Ipak, imajte razumevanja, jer Milica baš nije Desanka Maksimović.

Milica: Kakve sad veze ima Desanka Maksimović?

Zorica: Ima, jer je ona naša poznata spisateljica.

Milica: Ona je bila pesnikinja.

Zorica: Ali pisala je i priče.

Milica: Stvarno? Nisam to znala.

Zorica: Eto, sad znaš. A sad počni sa našom današnjom pričom, pametnice.

Milica: Hvala. Čućete priču o fudbalu. Prvo ćemo da vam predstavimo naše dečake.

Zorica: Upoznajte Peru, Miku i Lazu.

(Devojčice sedaju u ugao scene, a izlaze tri dečaka u sportskoj opremi, jedan od njih nosi loptu.)

Pera: I jeste li gledali utakmicu sinoć?

Mika: Koju utakmicu?

Pera: Kako koju? Kao da je bilo sto utakmica. Igrali su naši protiv...

Laza: *(prekida ga):* Protiv Liliputanaca.

Pera: Ma šta lupaš, blesane, kakvi Liliputanci te spopali? Protiv Litvanaca smo igrali.

Laza: Pa to je isto.

Pera: Kako isto, znaš li ti ko su Liliputanci? To su oni mali ljudi kod kojih je išao Guliver, a ovo su pravi ljudi i dobri fudbaleri.

Laza: Ih, dobri. A dobili smo ih tri – nula.

Mika: A, tu utakmicu. Pa što odmah ne kažeš utakmicu u kojoj su naši orlovi pobedili.

Pera: Znači gledao si?

Mika: Nisam. Bila nam je u gostima tetka iz Surduka, a ona ne voli utakmice, a i u to vreme ima neka serija koju prati, pa smo morali to da gledamo. Znete kako je to sa gostima, moraš uvek da im udovoljavaš.

Laza: E onda ne znaš šta si propustio. Bila je to fantastična utakmica.

Pera: Da. To je trebalo videti. Prvi gol je dao Žigić i to odmah na početku, u desetom minutu.

Laza: A tek ona akcija što je bila dobra. Onda kad je Mrđa dao drugi gol.

Pera: Fantastičan pogodak. (stavlja loptu ispred sebe, trči oko nje i on i Laza kao igraju fudbal). Pantelić dolazi do lopte, udarac i golman brani, ali lopta se odbija ponovo do Pantelića koji upućuje snažan udarac desnom nogom...

Laza: liiii prečkaaaaa... Ali pritrčava iskusni Mrđa, udara je glavom iiii pogooodaaaak... Tribine su na nogama. Ceo stadion je eksplodirao. Gooooool. Dva nula za naše!!!

Pera: Ali to nije sve, dragi gledaoci! U poslednjim minutama utakmice, ponovo šansa za naše. Jovanović uzima loptu, Jovanović, Jovanović, ide Jovanović, šutira iiii goool.

Laza: Mislim da je taj gol ipak dao Lazović.

Pera: Ma, kao da je bitno. Bitno je da smo ih razbili tri nula. Bravo za naše!!! A onda, a onda...

Mika: A onda je Hoze Armando pao s konja i slomio ruku.

Pera: (zbunjeno): Šta?

Laza: Kakav sad Hoze Armando te spopao? Pa nismo igrali protiv Španije.

Pera: A nismo ni igrali polo, nego fudbal. Gde nađe konja?

Mika: Pa kažem vam lepo, tetka je gledala seriju. Eto šta ja moram da trpim, umesto da gledam kako Jovanović daje golove...

Laza: Misliš Lazović.

Mika: Dobro, kako Lazović daje golove, ja gledam kako Hoze Armando jaši konje.

Pera: Ma ne brini. Biće još utakmica. Sledeći put dođi kod mene, gledaćemo zajedno.

Mika: Nego, ljudi, hoćemo li mi da igramo danas. Sad me od ove priče sve svrbe tabani da potrčim i ja za loptom.

Laza: Hej, a jeste li čuli da se u našoj školi sprema turnir. Možemo da prijavimo ekipu i da igramo.

Pera: To ti je odlična ideja. Poznata je činjenica da smo nas trojica najbolji fudbaleri u celoj školi. Ima sve da ih razbijemo.

Laza: Da, samo ko će nam biti četvrti igrač? Na oglasnoj tabli piše da treba da imamo četvoricu u timu.

Pera: Ne brini, naći ćemo već nekoga. Važno je da smo mi dobri igrači, pa ko god da nam se pridruži uklopiće se.

Mika: Super, hajdemo onda na teren. (dečaci odlaze sa scene, a vraćaju se Milica i Zorica)

Zorica: Bili su to Pera, Laza i Mika, naši dečaci fudbaleri.

Milica: A sad je vreme da upoznate i devojčice, glavne junakinje ove priče.

Zorica: Maju, Tašu i Nenu.

Milica: Čujem ih, evo, dolaze.

Zorica: Hajde da se sklonimo i damo im reč.

(one odlaze a na scenu stupaju tri devojčice)

Maja: I onda je jadni Hoze Armando pao sa konja.

Taša: I slomio je ruku.

Nena: E svašta i vi gledate.

Maja: Zašto svašta?

Taša: Šta fali seriji? Baš je napeta i romantična.

Nena: Ali propustile ste fudbal. Igrali su naši.

Maja: Koji naši?

Nena: Pa naši. Reprezentacija.

Taša: Da, i?

Nena: I pobedili su.

Taša: Ma ne pitam te to. Nego me zanima šta s tim?

Nena: Ništa. Ako je tebi važniji Hoze Armando, onda ništa.

Taša: Naravno da mi je važniji. Pa neću valjda da gledam fudbal??? Ja sam devojčica ako nisi primetila.

Nena: I ja sam devojčica, pa šta?

Maja: Čudna neka devojčica, ako mene pitaš.

Nena: E pa ne pitam te.

Maja: Svejedno si čudna. Zanima te fudbal.

Taša: I nije ti važno što je u prošloj epizodi Esperansa saznala da joj je Dorina u stvari prava majka?

Nena: Zaista mi to nije važno.

Maja: Svašta. Hajdemo Taša, da ne zakasnimo, uskoro počinje nova epizoda.

One odlaze sa scene a Nena seda na klupu. Opet izlaze Zorica i Milica.

Milica: Videli ste sad i kakva je naša glavna junakinja, Nena.

Zorica: Tako je. Ali zaplet ove priče tek sledi.

Milica: Hoće li biti nešto opasno? Treba li da brinem za ovu decu u publici?

Zorica: Ma ne, ne treba. Deca će uživati.

Milica: Odlično. Čujem da opet dolaze dečaci. Šta li su smislili? (sklanjaju se a dolaze opet Mika, Pera i Laza).

Nena: Hej, momci, ćao.

Pera: O, pa gde si Neno, šta radiš?

Nena: Evo smaram se, šta vi radite?

Laza: Razmišljamo.

Nena: O čemu?

Mika: Hoćemo da prijavimo ekipu za prvenstvo u fudbalu, ali nam nedostaje četvrti igrač, pa se dogovaramo koga bismo mogli da zovemo da igra sa nama.

Nena: Pa onda je baš super što smo se sreli. Imam rešenje za vašu dilemu.

Pera: Zaista? Znaš nekog ko dobro igra fudbal?

Nena: Tako je.

Laza: Koga? Reci!

Nena: Ta osoba je upravo pred vama.

Mika: (*stavlja ruku iznad očiju kao da gleda nešto u daljini*): Gde? Ja ne vidim nikog!

Nena: Zato što ne treba da gledaš tako daleko.

Mika: Ali u blizini nema nikoga.

Nena: Kako nema? A ja?

Pera: Šta ti?

Nena: Pa ja. Mogu ja da igram sa vama u ekipi.

Laza: Joj Neno, ne smaraj. Mi smo u ozbiljnom problemu, a ti nas zezaš.

Nena: Ali ja vas uopšte ne zezam. Sasvim sam ozbiljna. Nudim se da pomognem.

Mika: Ma ti si devojčica.

Nena: Znam. To sam otkad sam se rodila. I šta s tim?

Pera: Devojčice ne igraju fudbal.

Nena: Grešiš. Ova devojčica igra. I to veoma dobro, mogu ti reći.

Laza: Ma daj, molim te. Ko je to još video? Devojčica fudbaler? Pa smejala bi nam se cela škola kad bismo te primili u ekipu.

Pera: Izvini, Neno, ti si super drug i tako to, ali za fudbal nisi.

Nena: Nisi me nikad ni video kako igram.

Pera: I ne moram. Opšte poznata je činjenica da devojčice nemaju veze sa fudbalom.

Laza: Samo nam oduzimaš dragoceno vreme za razmišljanje. Hajdemo momci, upravo sam se nekog setio.

Mika: Izvini Neno, ali nema šanse da igraš sa nama. (oni odlaze)

Nena: Ma nemate vi pojma, pokazaću ja vama kako devojčice igraju. (i ona odlazi, dolaze Milica i Zorica)

Milica: Ovo je dobar zaplet. Šta će dalje biti?

Zorica: Videćeš. Nena se naljutila i rešila da napravi fudbalsku ekipu sa devojčicama, a dečaci su se setili jednog starog prijatelja kog bi mogli da pozovu u ekipu.

Milica: I šta sad rade?

Zorica: Treniraju.

Milica: Ma kako ti to sve znaš? Mi smo ovde, a oni tamo. Otkud znaš šta rade?

Zorica: Rekoh ti već, ja sam pripovedač, pripovedači su sveznajući. Ja znam sve šta se dešava iza scene.

Milica: Pa dobro gospođice sveznalice, šta će onda sad da bude.

Zorica: Hoćeš li da vidimo?

Milica: Hajde. (sklanjaju se a na scenu dolaze četiri dečaka, Pera, Mika i Laza, u pratnji još jednog, sićušnog, smotanog dečaka, Jovice)

Pera: Ma nemoj ti Jovice ništa da se sekiraš. Nas trojica smo najbolji fudbaleri u školi. Ti ne moraš ništa ni da radiš, mi ćemo da igramo.

Laza: Ti samo trčkaraj oko nas i pravi se da igraš.

Jovica: Ne razumem zašto ste baš mene zvali, kad znate da ne umem da igram fudbal.

Mika: Treba nam četvrti, sve ostale ekipe već su prijavljene, svi negde igraju. Samo ti si slobodan.

Jovica: Tako je. Slobodan sam. Verujte mi da zato ima razlog. Ne umem da igram...

Pera: Jaoj što si dosadan. Ne umem, pa ne umem. Ne moraš da umeš. Lepo ti kažem.

Jovica: A šta ako mi neko doda loptu? A šta ako me neko pogodi? U nos? Znate li da imam osetljiv nos?

Laza: Neće niko da te pogodi, ne brini. A još manje ćemo da ti dodamo loptu. Shvati već jednom da nam trebaš da bi nas bilo četvorica na spisku.

Pera: Ali mi i sami možemo ladno da pobedimo bilo koju ekipu iz škole.

Jovica: Dobro, pristajem. Ali da mi čvrsto obećate da niko neće da mi doda loptu.

Pera: Obećavamo. Jel tako momci?

Mika i Laza: Jeste.

Pera: Onda smo se sve dogovorili. Idemo mi na trening, a ti Jovice... ma radi šta hoćeš. Uglavnom, vidimo se sutra u pet na školskom igralištu.

Jovica: Vidimo se! (odlaze a sa suprotne strane dolazi Nena i još tri devojčice, sve u sportskoj opremi i sa kačketima)

Nena: Jeste li videle ovo?

Ana: Jesmo. I videle i čule.

Jana: Takvu gomilu hvalisavaca odavno nisam srela.

Dana: Pokazaćemo im mi sutra na utakmici.

Nena: Oni meni da kažu kako ja ne umem da igram... A koga su uzeli u ekipu? Ovog smotanka. Nemaju nikakve šanse. Hajdemo i mi da još malo vežbamo. (i one odlaze)

Zorica: (*šapatom*): Eto videli ste kako su se i devojčice spremile za borbu.

Milica: Zašto šapućeš?

Zorica: Da naglasim dramatičnost trenutka. Pssst.

Milica: Dobro. Hajde onda da vidimo šta se dogodilo na utakmici.

Zorica: Hajde.

Milica: Ali utakmica je tek sutra. Kako ćemo to da izvedemo? Da kažemo svim ovim ljudima da dođu sutra? Ili ćemo spavati ovde?

Zorica: Ma ništa od toga. Dočaraćemo to svetlosnim efektima.

Milica: Kako?

Zorica: Ovako. (vikne) Ugasite svetlo. (svetlo se ugasi) Dakle, pala je noć.

Milica: Plašim se, hoće li uskoro da svane?

Zorica: Naravno, za tren. (viče) Upalite svetlo. (svetlo se pali) Eto, sad smo u novom danu. I utakmica može da počne.

One se sklanjaju a na scenu izlaze četvorica dečaka i četiri devojčice u sportskoj opremi, sa kačketima, nose loptu. Iza su Maja i Taša, navijaju. Devojčice rade vežbe, zagrevaju se, dečaci se došaptavaju.

Pera: Momci, svaka nam čast, stigli smo do finala.

Laza: Kao da je neko sumnjao u to.

Mika: Još samo ovu ekipu da pobedimo i bićemo šampioni.

Jovica: Ljudi, ja sam crk'o. Nikad u životu nisam toliko trčao kao sad.

Pera: Ćuti tu, mamina mazo. Kad si se pre stigao umoriti? Pa ja nisam još ni zagrejan.

Laza: Izdrži još jednu utakmicu, majstore, možeš ti to.

Jovica: A već mi se i vrti u glavi od trčkanja tamo-vamo.

Pera: Prestani više da kukaš.

Laza: Ti prestani da se tako ponašaš prema njemu. Treba da ga bodrimo.

Pera: Da ga bodrimo? Tog smotanka?

Jovica: Ja sam vam lepo rekao da ne umem da igram, ali vi ste navalili.

Mika: Ipak smo stigli dovde, nemojte se sad svađati kad smo tako blizu pobedi.

Laza: Ej, a jel znate vi ko su ovi momci iz suprotne ekipe? Meni deluju nekako poznato, ali ipak ne mogu da ih se setim.

Pera: I meni su poznati.

Mika: Šta nas briga ko su, hajde da ih razbijemo. Napreeeeeed!!!

Pera: Pobjeda je naša!!!

Laza: Uraaaa!

Jovica: Već smo pobedili?

Pera: Luzeru, ćuti tamo. Naravno da nismo. Nismo još ni igrali.

Jovica: Aha, ja čujem da se radujete, pa rekoh možda su predali ili tako nešto.

Maja: Hajde, počinjite već jednom!

Taša: Šta ste se raspričali. Igrajte.

Dečaci su na sredini scene, prilazi im Nena i stavlja loptu između njih. U pozadini se čuju zvuci sa stadiona.

Nena: Pa momci, neka bolji pobjede.

(Čuje se pištaljka, utakmica počinje, ali dečaci stoje kao ukopani, Nena dolazi do lopte i šutira je prema голу, lopta polako klizi, ali niko je ne zaustavlja, Jovica trči ka njoj, ali ona mu prođe kroz noge i uđe u gol. Devojčice se raduju, skidaju kačkete i bacaju u vis)

Nena: Pobjedile smo, pobjedile. Bravo devojke!!!

Pera: Hej, stani, ali...

Laza: Nije fer...

Mika: Mi nismo...

Nena: Šta niste? Šta nije fer? Dala sam gol i pobjedile smo.

Pera: Ne može tako. Pa vi ste...

Laza: Devojčice!

Ana: O, pa ko je to meni tako pametan?

Jana: Pazi, skontali su da smo devojčice.

Dana: (*smeju se*): Kakva moć rasuđivanja.

Nena: I šta sad kažete, momci? Umeju li devojčice da igraju fudbal?

Jovica: Bolje od mene.

Pera: I moja baba bolje igra od tebe.

Nena: I tvoja baba je nekad bila devojčica.

Laza: Ovo je neviđena sramota.

Mika: Pobedile su nas devojčice.

Pera: Ne mogu da verujem.

Laza: Ja idem kući.

Mika: I ja.

Nena: Zar nećete ostati na dodeli pehara?

Pera: Ne, to bi zaista bilo previše.

Dečaci odlaze a devojčice ostaju da slave pobedu. Muzika.

Maja: Neno, sad moraš nešto da kažeš.

Taša: Tako je. Da održiš pobednički govor.

Nena: Ja? Nisam nikad držala govor.

Maja: Ali sad moraš. (počinje da skandira) Govor! Govor! (pridružuju joj se i ostali)

Svi: Govor! Govor!

Nena: Dobro, kad ste navalili. (nakašlje se i počinje govor) Bio je ovo naporan dan. Odigrale smo bizilion utakmica. Umorne smo i oznojane i jedva čekamo da odemo kući da se istuširamo. Ali smo srećne. Zato što smo pobedile dečake u igri za koju su mislili da je njihova. Bravo devojke!!!

Izlaze i Zorica i Milica na scenu.

Milica: To je bio govor?

Zorica: Jeste.

Milica: Bio je glup. Bio je besmislen. Bio je kratak. Svideo mi se!

Zorica: Bravo za devojke.

Milica: A šta ćemo sa dečacima?

Zorica: Treba da ih pozovemo da proslave sa nama. Mislim da su zaslužili.

Milica: Da, naučili su lekciju.

Zorica: Koju lekciju?

Milica: Da ne treba suditi o nekom na osnovu toga da li je dečak ili devojčica. Svi smo mi sposobni za različite stvari. Neke devojčice umeju da igraju fudbal, a neke ne. Neki dečaci umeju da igraju fudbal, a neki ne.

Zorica: Vidim i ti si shvatila poruku ove priče.

Milica: Jesam. Bila je to lepa priča.

Zorica: (*publici*): Ako vam se svidela, pročitajte knjigu.

Milica: Koju knjigu?

Zorica: Bilo koju knjigu. Sve knjige su poučne i u njima ima mnogo toga pametnog.

Milica: A sad – zovi dečake.

Zorica: Perooo, Mikooo, Lazooo, dođite da slavimo!

Dolaze i dečaci, svi zajedno igraju, muzika za kraj!

K R A J